

חיים של חזון – אפשרות רחוקה או זכות מחייבת על הקשר בין יעוד, חזון, תרבות וסיכויי המין האנושי להמשיך ולהתקיים על הפלנטה ארץ...

בבואי לכתוב מאמר זה אני מנסה להתמודד עם העברת ידע שנצבר ע"י תרבויות קדומות – תרבויות אדמה במשך עשרות אלפי שנים. מתוך רוחב היריעה אנסה לגעת במספר נושאים רב. כל אחד מהם מזמין התייחסות במאמר נפרד... לכן אם ימצא עצמו הקורא בהגיעו לקו הסיום עם יותר שאלות מתשובות... כל החיים לפניו.

העולם שאנו מכירים.

ניתן להניח שכל קורא של דפים אילו יודה שהעולם בו אנו חיים רחוק מלהיות גן העדן ממנו גרשנו את עצמנו. עולם זה המנוהל ע"י ממסד פטריארכלי והירארכי סוגד לכוח ולכסף כלאל.

כל העומד בדרכו של ממסד זה שלצורך העניין נזהה עם כל ארגון כלכלי/מדיני/דתי, מהווה סכנה ודורש טיפול. אם מדובר בטרטוריה מוחשית או כלכלית תזוהה ההפרעה כיעד לכיבוש. אם מדובר בתרבות או דת זרות, יהפכו הן ליעד להטמעה ואת איתני הטבע עלינו לנתב ולנצח...

כסף וכוח הם מושגים חומריים וניתנים לחוויה בהווה בלבד(כמעט כמו הארה...) – כמו שאומרים רבים: אי אפשר לקחת כסף אל הקבר, ולכן סגידה להם מכתובה את מחיקת העבר או שכתובו והתעלמות מהעתיד.

העבר

אם נבחן את ספרי ההיסטוריה נראה שמרביתם מלאים בעובדות הקשורות במלחמות וכיבושים – מצב הגיוני בהתחשב בכך שמשכתבי ההיסטוריה היו הכובשים. – לא נמצא עדויות לתקופות בנות מאות ואלפי שנים של שלום ושגשוג שחוו תרבויות רבות. האם לא היו תקופות אילו בנמצא? ניתן להניח שכל תרבות פטריארכלית הצליחה לקצרן ל" מינימום האפשרי בין מלחמה מלהיבה אחת לבאה אחריה..." אולם מרביתו של העולם עד לפני כ-10000 שנים לא היה שותף לתרבותנו – העולם היה מורכב מתרבויות של לקטים ציידים או תרבויות חקלאיות ראשוניות שניהולם היה שוויוני שבטי (במקרה זה ההפך מפטריארכלי לא יהיה בהכרח מטריארכלי... עוד הרבה בכוון מעניין זה בספרה של ההיסטוריונית ריאן איזלר – "הגביע והלהב") ושהבסיס האתי לקיומם לא היה התפיסה האנתרופוצנטרית האופיינית לדתות המונותאיסטיות בהן נתפס האדם כנזר הבריאה

לאנשי תרבויות האדמה היה ברור שהם "ראשוניים (אם גם צעירים) בין שווים" ולכן בעלי אחריות גדולה יותר לשלמות ותפקוד העולם. הם ידעו שבהתערבות נכונה בטבע וע"י חיי יום יום נכונים הם יכולים לעזור למערכת להגיע למצב המיטבי, בזמן הקצר ביותר. הם ראו את עצמם כ אחיהם/תלמידיהם הצעירים של כוחות הטבע הצמחים והחיות שקדמו להם ואת ייעודם כ"שומרי הגן" האחראים לתחזוק עולמו של הבורא.

היות ומבחינתם היה ברור שהבורא מצוי בבריאתו בכל אבן או שיח, כמובן שלא הייתה דרך אחרת מלבד התייחסות בכבוד מלא לכל מתת חומר שנתקבלה מהעולם, בבחינת כיבוד האל. גישה זו אפשרה להם חיים ברי קיימא (ללא אפשרות אתית לצריכה מעבר לקיומך האמיתי) במערכת חברתית תומכת ומתוך יעוד קבוצתי ברור המגדיר את סיבת הקיום בעולם.

האם אנחנו יכולים למצוא הקבלה לדרך חיים זו במקורות התרבות המערבית? "וייקח אלוהים את האדם ויניחם בגן עדן לעובדה ולשומרה" (בראשית ב' טו) פסוק זה הוא היחיד בתנ"ך (על בסיס חיפוש אינטנסיבי של הכותב) בו מצוי בלשון הסבר (ולא צו או צפי לעתיד) תפקיד האדם בגן העדן המיטבי- לעובדה מלשון עבודת הבורא, שכן חקלאות טרם הייתה,, ולשומרה-להיות "שומרי הגן" הקבלה מלאה לקודים המעצבים כל חברה לקטית/ציידית מאז ומעולם....

ההווה – הזמן בו הופך העבר לעתיד

כאן יבוא הקורא ויאמר כל הנאמר לעיל יפה ונכון לתרבויות העבר אך האם יש בדרך חיים זו ערך מחייב ההופך אותה לקוד אתי לחיים נכונים על פני האדמה? או לחילופין – מי יאמר שדרך החיים אותה אנו מכירים לא נכונה?!

לצורך מענה על שאלה זו ננסה לבחון את הבדלי הגישות לפעילויות מחיי היום יום בין האדם הלבן, (לצורך מאמר זה נגדיר כ"אדם לבן" בן לכל תרבות טכנולוגית יהא סיני או הודי...) והאינדיאני/איש האדמה (לקט/ציידי) מבצעים את אותן פעולות חיים.

...אדם לבן היה מחליט שהוא רוצה (דגש על רוצה...) קשת חדשה(עלינו להבין שלצורך בניית קשת יש צורך בכריתת עץ בינוני לפחות), הוא היה יוצא מביתו הולך אל פאתי היער או האחו ושם מוצא עץ גדול מתאים למטרתו העץ סביר שהיה ישר, ללא ענפים רקובים, ללא עיניים, ללא פיתול- עץ נוח לעבודה. הוא היה כורת את העץ ובונה ממנו קשת.

לבן תרבות האדמה, היה זה סיפור שונה לגמרי. על פי הדרך בה גדל – הוא היה אחיו של כל עץ, סלע, נחל וענן. בשבילו לפגוע באחד מהם לא היה דבר של מה בכך. כמובן שכמו לכל יצור אחר על הפלנטה הייתה לו זכות קיום, אולם כל פעולה הייתה עוברת מחשבה עמוקה ובחינת צורך בטרם ביצוע אצל שבטים מסוימים היה מקובל לבחון כל פעולה בעיני 7 דורות קדימה....

לאחר שהתחוויר לו ללא שמץ ספק שהוא חייב לעשות קשת, היה מתפלל (לפעמים גם צם) להנחית רוחות היער אל המקום בו ימצא את העץ הנכון לצרכיו. הוא היה יוצא למסע חיפוש שהיה נמשך לפעמים ימים רבים, יותר ויותר היה חודר אל עומק היער, אל המקומות בהם גדלים העצים בתחרות אחד עם השני. מקום בו רק בודדים ישרדו בתחרות אל האור ולכן הם גדלים מפותלים ומעוקמים בנסותם לקנות לעצמם יתרון. במקום זה, היה המחפש מוצא עץ שלמרות המגבלות של עקימות ופיתול, עדיין התאים למטרותיו. הוא היה מדבר עם העץ ומסביר לו שלמרות שיגדע, לא ימות היות וכקשת יביא חיים למשפחתו. לאחר מכן היה גודע את העץ, ובטרם לכתו, בתמורה לקשת שקיבל, "מגנן" קצת בסביבה – לפעמים אפילו גודע עצים נוספים על מנת לאפשר לנשארם יותר סיכוי לחיות....

פגשנו שתי גישות שונות לאותה פעולה, וזה המקום, לשאול: מי קיבל את הקשת הטובה יותר האדם הלבן או איש האדמה?

הגיונו הלבן אומר (ובואו לא נערב השערות רוחניות בניתוח הבעיה), הלבן. הוא עבד עם עץ טוב יותר ללא בעיות טכניות כמו פיתול וריקבון ולכן סביר שהתוצר שלו יהיה טוב יותר.. נכון?.. לא!!!

כאן נכנס לתמונה אחד מהחוקים המרכזיים השולטים בכל חברות היצורים הקיימים בעולם ופועל בניגוד להגיונו הלבן: **התמורה העתידית שבשימוש בר קיימא** (ההפך מסיפוק מידתי)- אחת הדרישות המרכזיות בקשת טובה שהיא תכיל כמה שיותר טבעות גידול של העץ ביחידת חתך - כמספר הטבעות עוצמתה ומהירותה. הלבן כרת עץ שעמד בשדה ללא תחרות, ולכן גדל בניחותא לרוחב, כתוצאה מכך יהיו טבעות הגידול רחבות והקשת תהיה בעלת "זיכרון" חלש – כלומר, לא תזכור את מצבה הישר המקורי. היא תתכופף יותר ויותר עד שלבסוף לאחר זמן מה תישבר. – כל זאת בעוד שהעץ אותו כרת הלבן יכול היה להתפתח לעץ גדול ומפואר המעצב את סביבתו ומשמש בית גידול לחיים רבים. סיכום המצב – כולם מפסידים.

איש האדמה לעומתו כרת עץ שעמד בתחרות וניסה להגיע אל האור במהירות המרבית – גדל לגובה ולא לרוחב. טבעות הגידול של עץ זה יהיו צפופות, והקשת חזקה ומהירה (למרות שלא תמיד מושלמת בצורתה...) קשת שתחזיק לאורך זמן ותוכל לעבור בירושה לבנו! היות שגם הלקיחה עצמה, הביאה תועלת לסביבה הרי שלפנינו מצב שבו – כולם מנצחים!!

האם מקרה יוצא דופן או כלל מפתח?.

הבה נבחן דוגמא נוספת-

הלבן בפגשו בעדר איילים היה צד את הפריטים החזקים והיפים בסדר יורד, ברוב המקרים תוך שימוש אך ורק בחלק קטן של הבשר. עם בוא החורף היו נותרים רק החלשים והקטנים ביותר בעדר ובמהלכו הם היו מתים. וכך באביב שלאחר מכן היה האדם הלבן נודד הלאה בחיפוש אחר עדר חדש ו"כובש" לעצמו עמק חדש מלא בציד.

איש האדמה לעומתו היה חי כמו כל חיות הצייד- בצודו את החלשים והנכים היה מחזק את העדר ולאחר שהחורף עבר והחזקים שרדו בו, היה מוצא את עצמו עם עדר מתחדש שאפשר לו להשתמש באותם אזורי הצייד שנה אחר שנה. בדרך זו – גם זכה בצייד קל יותר וגם תרם לאיזון הסביבה.

אם נמשיך ונבחן את יחס התפוקה מול השקעה בחקלאות אורגנית לעומת קונבנציונאלית נגלה מצב זהה – בעוד שבחקלאות התעשייתית עולה כמות הדישון וההדברה משנה לשנה (כאשר חלק רב מהחומרי זורמים ישירות למי התהום) כדי לשמור על אותה כמות יבול, הרי שבחקלאות האורגנית לאחר נפילת תפוקה בשנים הראשונות, נפילה הנובעת מצורך האדמה לשקם עצמה, תהיה השוואת תפוקה ומהר מאוד רווחים עדיפים לאותו שטח קרקע יחסי...

פילוסופיה מרוכזת על קצה המזלג...

מה אפשר לאדם להפוך לשואה האקולוגית המסוכנת ביותר מזה 60.000.000 שנה (סרטן העסוק בריבוי בלבד כפי שטוען ה"סוכן סמית" במטריקס) ? אחת האפשרויות היא שהכל התחיל שעזב את אחדות "גן העדן" כתוצאה מהשתלטות המוח הרציונאלי על המוח הרגשי והחל לחיות מנוכר בעולם של דואליות בו אינו חווה את האלוהות באופן ישיר. בעולם זה בו הפכו הדתות לתחליפי הרוחניות מצא עצמו האדם סוגד לעומדים בראש הפירמידה. בשל המרחק הרב מראשה של פירמידה זו אבדה ההכרה בכך שגבוהה כשתהיה ראשה לעולם לא מחובר לשמיים.... כך מצא עצמו האדם מציית לצווים דתיים /ממסדיים ("פרו ורבו ומלאו את הארץ" – המקנה יתרון כוח לקבוצה שתמלא צו זה בדרך המהירה ביותר- ראה ישראל של היום...) במקום לחוקי הקיום הקוסמיים. לרוע המזל מרוחק הראש מהאדמה מספיק כדי לאפשר לו לשכוח את מוצאו ואת חובתו האתית לעפר ממנו בא... ניתן להבין שהאינטרס של המצויים בראש הפירמידה לקבע את מצב אי החיבור האישי הוא עצום! כדי להיות בראש הם חייבים לעמוד על גבותיהם וראשיהם של כל אילו שמתחתם....

סיפור

נדמה שלפנינו שני שולחנות – על האחד חלקי פאזל ערומים בצורה אקראית לערימות (כל אחת - הפירמידה מהפסקה הקודמת). על השולחן ממול מתחילה להבנות התמונה – כשתושלם תהיה היקום כפי שחלם אותו הבורא. ניתן לומר שחלקי התמונה המסודרים מצויים שם הודות לתרבויות האדמה ששמעו על הפאזל ומילאו את חלקם בבריאת העולם...לרוע המזל, הצליחו העומדים בראש הפירמידה להשכיח את הפאזל מראש החתיכות. בנוסף לכך הצליחו לשכנע את עצמם ואת האחרים ששם המשחק הוא "מלך הגבעה"/ שושלת –שכן כפי שאמרנו קיומם בראש תלוי בכך.

מפעם לפעם, במקרה או שלא במקרה, חולמת אחת החתיכות על קיומו של הפאזל. אם תתחיל לדבר על כך יגידו הסובבים –"עזוב אותך משטויות – שתה עוד בירה" ... ברוב המקרים זה יעבוד. במקרים הבודדים שהחלום ימשיך להציק יגלה החולם שהמשימה הראשונה היא לגלות איזה חלק תמונה הוא – שמייס או גדר... לרוע המזל, הציור מופיע על גבו וכך גם אם יפגוש אנשים "רואים" עשויים הם לתארו אבל לא בהכרח להבינו- מתת ההבנה והתמונה הגדולה שמורה לרוחות. וכך מוצא עצמו המחפש נאלץ לשאול לעזרתן.

הפסקה בסיפור **vision quest-** ככלי " עתיק כעפר האדמה" – **stalking**

wolf

התרגולת שהומצאה לשם כך ע"י תרבויות המחפשים נקראה **VISION**

QUEST והעקרונות הפועלים דומים בכל התרבויות למרות שהטכניקות החיצוניות יכולות להשתנות מתרבות לתרבות.

עיקרון ה**VQ** הוא פשוט המחפש יוצא בליווי והגנת השמאן למעגל מבודד בטבע – מקדשו של הבורא -ושם הוא יושב פרק זמן (הזמן המקובל בתרבויות צפון אמריקאיות

היה 4 ימים ו4 לילות אולם ידועים **Q** ארוכים יותר עד 40 יום כמו אצל משה וישוע מנצרת) ללא אוכל משקה או שינה. כל הזמן מרוכז המשתתף בדרישתו התקיפה לחזיון שיגלה לו את ייעודו. האינדיאנים קראו ל**VQ** "לזעוק לחזון" שכן היה להם ברור שהם נולדו עם יעוד ברור כמו כל עצם או יצור אחר ואין כוח שבעולם שיוכל לחסום אותם מלגלותו ולחיותו... זאת במסגרת היעוד של המין (כזכור " שומר הגן").

חווית ה**Q** היא חוויה בסיסית של מדיטציה איטית ללא הפסקה במשך הזמן המוגדר. החזיון יכול להגיע בצורת רוח שתופיע במעגל או עלה נופל – החוויה תהיה זהה – ידיעה ברמה של סאטורי (הברקה) ידיעה שמאחדת עבר או היעוד שנקבע עם לידה, הווה, החוויה של "כאן ועכשיו" - החזיון, ועתיד – החזון או גליל התמונה המתחיל להיפרס לרגליו....

חשוב לציין שאלמנט חשוב נוסף היה חזון ברמה תרבותית שחבר את המחפש לרוחות האזור לאדמה ולרוחות אבותיו דבר שאפשר את תפקודו במסגרת השבטית. ביאס

תרבותי זה עלול להופיע ב**VQ** המוצעים כיום ועשויים לגרום בלבול למחפש שאינו בן אותה תרבות...

למותר לציין שמהיכרות עם הפרגמטיות של לקטים ציידים – ניתן לומר בוודאות שהכלי עובד שכן אם לא כן לא היה שורד עשרות אלפי שנים כאחד מטכסי המעבר אותם צריך היה כל מתבגר לעבור ככניסה לעולם האחריות.

חזרה לפאזל

לפעמים זכתה חתיכת פאזל להתרומם גבוה מספיק כך שלהרף עיין תפסה את כוליותו העצומה של העולם כפי שקרה לנביאים חוזים ומנהיגים גדולים... בחזרה החלה לדבר ולספר. לאחר שנאמר לה " לא לעשות גלים" ובהנחה שהחוויה הייתה חזקה מספיק כדי שלא תוותר ותנסה לחשוף את השקר שבתרבות הערימות, נאלצו העומדים בראש הפירמידה לטפל בה על פי האופנה של אותה תקופה – צליבה, שיפוד, הצתה, אשפוז.... במקרים אחרים, אם הצליחה להגיע לשפת השולחן והתהום המפרידה בין שני השולחנות, בלי להיתפס נאלצה להשאיר מאחור את הישן הכואב והבטוח ולזנק את זינוק האמונה המוכר בכל במסורות האזוטריות... זאת כדי למצוא עצמה נוחתת בדיוק במקום המיועד.

מיד עם הנחיתה הפכה לנקודת סימון לחתיכות אחרות מהסביבה הקרובה של הפאזל וכך כאבן שואבת אפשרה לפאזל לגדול.

העתיד

אחד המונחים המעודדים בטרמינולוגית העידן החדש הו מושג ה"מסה הקריטית" בהקשר זה של הפאזל ניתן להבינו בנקל – בשלב מסוים אם הצלחנו להניח מספיק חתיכות בנקודות מפתח הרי שבבת אחת הופכת מלאכת ההרכבה לקלה ומהירה – אפילו חתיכות שמעולם לא שמעו על הפאזל – ימשכו למקומם הנכון כדי להשלים את התמונה במהירות שיא...מעודד... לרוע המזל משחק הצד האפל בדיוק באותו צורך לחיבור ליעוד כדי להסיט אותנו מדרכנו...

הצורך

בואו נבחן את עולמו של אדם המחובר לייעודו מול עולמו של אדם החי את סיפור "מלך הגבעה".

מלך הגבעה רוצה לחיות – אישה, בית, אוטו, ילדים ... בתחילת דרכו הוא יקנה אוטו במיטב כספו המוגבל. כמובן שלא יהיה שבע רצון – כשיהיה לו עוד כסף הוא יקנה

אוטו חדש וטוב יותר וכך גם כשבחצר תעמוד רולס רויס הוא ירצה גם למבורגיני קונטאש, האמר, הליקופטר.... בקיצור לא מדובר באוטו אלה בה"אוטו" בהא' הידיעה... אותו הדבר יקרה עם בית וגם עם בת זוג – שכן לא מדובר בבת זוג ממשית אלה בבת הזוג בה' הידיעה – הנסיכה על החמור השחור/האביר על הסוס הלבן ... מזל שרובנו לא מנסים להחליף את ילדינו...

אם נבחן את חייו של אדם זה נראה שמדובר באי שביעות רצון מתמידה ובניסיון למלאה בעוד ועוד חומר – הבסיס לכל מערך הפרסום של תרבות הצריכה – קנו ותהיו מאושרים... הבעיה היא ששום חתיכת חומר לא תמלא את החור שבנפשו שכן חור זה – ה' הידיעה המתלווה לכל חתיכת חומר אינו ניתן למילוי חומרי – זהו החור שנועד עם לידתנו למילוי ביעוד, חור רוחני שכל ניסיונותינו להתחמק ממילוי יגמרו בעוד חולצה עוד אוטו או עוד טיול לחול.

אם נחזור לערימות – הרי שהערימות המסוימות שבראשם עומדים התאגידים למשל, תלויות לחלוטין בניסיונותינו למלא את החור בחומר שהם מיצרים, כמו אותן הערמות שבראשן נביאי שקר...

במקרים רבים מתוך אותו הצורך מתחברים אנשים לחזון ברור של מנהיג כריזמטי ועוזרים לו לממשו או לחילופין לטירוף הדומה מספיק לחזון כמו במקרה של היטלר.... נבואת שקר/טירוף מסוג זה ניתנים לזיהוי ע"י בחינת השפעתם על העולם – אם הבנו את סיפור הפאזל, הרי שלא יתכן מצב בו חתיכה שפויה תפגע בחתיכות אחרות שכן בכך היא מונעת את מימוש היעוד הכללי ושללה בתוכו. באותה נשימה ניתן לומר שלא יתכן עיסוק בכל פעילות שהיא חוץ ממשחק הפאזל. בואו נבחן אדם המחובר ליעודו: כבר בתחילת דרכו התברר לו שתפקידו הוא להציל את כל קופי הרזוס בעולם. לשם כך ילך וילמד זואולוגיה ואולי תואר נוסף במשפט בין לאומי...כמובן ש ציוניו יהיו מהטובים בכיתתו היות ויש לו סיבה פנימית וצורך בידע. במהלך לימודיו יפגוש בת זוג בה יזהה את ניצוץ היעוד אליה היא מחוברת, שכן המחברים נמשכים זה לזה. את חייהם יעבירו בשותפות בה יתמוך כל אחד בבן זוגו בדרך למילוי היעוד. למותר לציין שבני הזוג לא ימצאו ערב במסעדה אחרת או מול הטלוויזיה בבריחה מעצמם. למותר להוסיף שהם לא יתגרשו כשיעזבו הילדים את הבית...

כמובן שיהיה להם איפה לגור – העולם דואג לאילו החיים לפי החוקים הפנימיים, אבל עבורם בית יהיה רק מקום לפעול מתוכו, אוטו רק כלי להגיע לקופים המרוחקים ביותר ובגדים – מה שהאימא קונה פעם בשנה – אותו זוג ג'ינס וגופית טריקו כחולה.... (על בסיס הכרות אישית עם אחד מהם, אולם אין זה עומד בסתירה לקנייתם לבד ואפשר גם בוורוד...)

האם תמיד ימלא את אותה משימה בעולם? אולי כן ואולי לא – היעוד הוא שדה אנרגטי בתוכו אנו חיים המעצב את המוסר האתיקה ודרך ההתבוננות שלנו. האינדיאני הזקן "מתגנב לזאב" אמר שהיעוד לא משתנה רק בשעה שאתה מצוי " מטר מתחת לאדמה" ... וכך למעשה אנו מחייבים את עצמנו לחיים של רגישות פתיחות והקשבה מתמדת כדי לאפשר לעולם להשתמש בנו לצרכי הפאזל...כתוצאה מכך ברור שחיו של האדם לא יהיו קלים בהכרח, אולם ודאי שהם יהיו מלאי אתגרים וסיפוק. בשכבו על ערס דווי לא יאלץ להודות בכלומיותם.

הכל צפוי והרשות נתונה ?

משפט זה מבטא טוב מכל את קונספט היעוד – מרגע שהתחברנו – או קיבלנו את החיזיון, הרשות נתונה לנו לחיות את יעודנו או לברוח ממנו ולנוע ב" ארץ המתים המהלכים" כפי שכינו האינדיאנים את עולמו של האדם הלבן. בעולם בו אנו חיים – בו הגיע האדם לשיא האינדיבידואליזציה נראה שלרבים מהאנשים קל יותר להתחבר עם " הרשות נתונה" - הרי קיימות כל כך הרבה שיטות האומרות לנו " חיייה את חלומך"! הדבר מזכיר לי את אי ההבנה שחוויתי בקרב רבים מחברי הסניאסיים של אושו ב תחילת שנות השמונים – " הרי אושו אמר לך בעקבות לבבך, אז למה שלא נעשן נזדיין וזהו...." הבעיה אותה ניסיתי להציג כבר

אז הייתה שעל מנת ללכת בעקבות לבבך עליך ללמוד לשמוע אותו.... קולו הוא קול
היעוד וכשנזהה קול זה יהפוך לאור המקיף אותנו ומאיר את העולם סביבנו.